

Български Криле

**Конфедерацията на обществените организации от сигурността и
отбраната (КООСО),
Балканският институт за стратегически прогнози и управление на
риска, Институтът за икономика и международни отношения и
фондация „Български криле“**

организиран на 19 ноември 2020 г. в гр. София
национална конференция:

**СВЕТЪТ ПРЕЗ ВТОРАТА ЧЕТВЪРТ НА 21 ВЕК МЕЖДУ
„ДИПЛОМАЦИЯТА“ НА ОРЪЖИЕТО И „ОРЪЖИЕТО“ НА
ДИПЛОМАЦИЯТА**

Генералното прекрояване на постигната в края на Втората световна война архитектура на междудържавните отношения, което се случи през последното десетилетие на XX в., поставя държавите и наддържавните структури в качествено нова ситуация. Постигнатите и проверени през предходните десетилетия системи за гарантиране на международната сигурност и за решаване на възникващите противоречия и конфликти по дипломатически път губят ефективност и влияние. Противно на очакванията, пирамидално изгражданият нов световен ред с идеята той да се поддържа в стабилно състояние от единствената останала към началото на това хилядолетие глобална свръхсила – САЩ, се оказва също така неспособна да се справи с новите заплахи и предизвикателства. В края на първите две десетилетия от 21 в. светът е изправен пред трайно дестабилизиране на обширни геополитически региони и генерираният от него мигрантски натиск, превръщането на тероризма в перманентен фактор, ерозиращ сигурността и социалния ред в почти всички държави, делегитимирането на световните организации като средство за обсъждане и решаване на назряващите конфликти чрез преговори и взаимни компромиси, превръщането на регионалните конфликти в трайни огнища на напрежение и т. н.

Налице са и нови, различни от познатите досега причини за глобална дестабилизация. Те засягат човечеството като цяло. Такива са промените в климата, катастрофите с трансграничен характер, пандемии и др. Те вече не произтичат от конкуренцията за ресурси и сфери на влияние, а поставят въпроса за оцеляването на човешкия вид като такъв. Предотвратяването или преодоляването им все повече ще се определят от формата, в която се развиват междудържавните отношения – на сътрудничество и готовност за решаване на спорните въпроси по мирен път или на конфронтация, враждебност и военни действия.

От вникването в характера на основните сили и процеси, влияещи върху установяването на новия световен ред, ще зависят новите цели, стандарти и стратегии за постигане на сигурност. Това се отнася не само за военните доктрини и за начините, по които ще изграждат въоръжените сили в бъдеще, но и за ценностите, принципите и методите на дипломатическия компонент на този нов световен ред.

Основните теми, които се поставят на дискусия са:

1. Политическите, военните и дипломатическите принципи на изграждането на системата за глобална сигурност през втората четвърт на XXI в.
2. Новата роля и предназначение на въоръжените сили за гарантиране на националните интереси и сигурност в условията на дифузни, неинституционални и глобални по характера си заплахи (терористични и сепаратистки действия и режими, „замразени“ конфликти, хибридни войни, наслагване на природни и антропогенни кризи, пандемии и т.н.).
3. Взаимното проникване и напрежение между „дипломацията на силата“ и „силата на дипломацията“ в условията на многофакторен, неструктуриран и непрогнозируем, с множество огнища на напрежение и конфликти, свят.
4. Блокови и неблокови системи за взаимна сигурност и противодействие на общите заплахи.
5. Глобалните рискове и системите за тяхното противодействие.